

SAMEN BLIJVEN(D) LEREN

Seminar Velon
8 december 2022
Peter Lorist & Miranda Timmermans

AANLEIDING

Gerda Geerdink en Anja Swennen (red.)

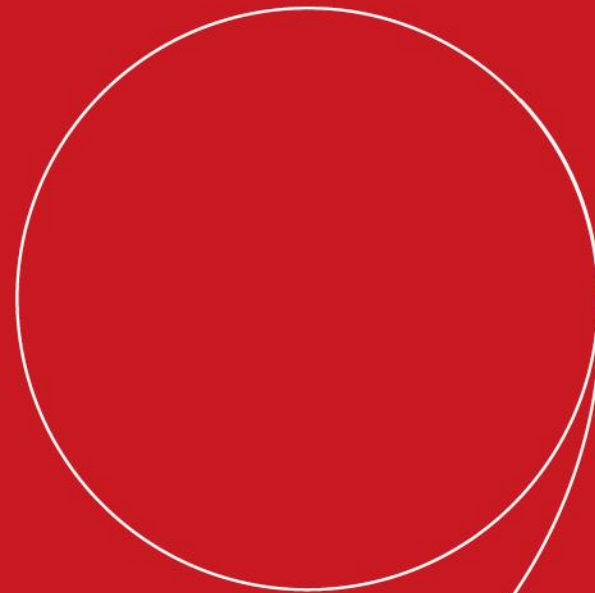
**VIJFTIG JAAR
LERAREN
OPLEIDEN**

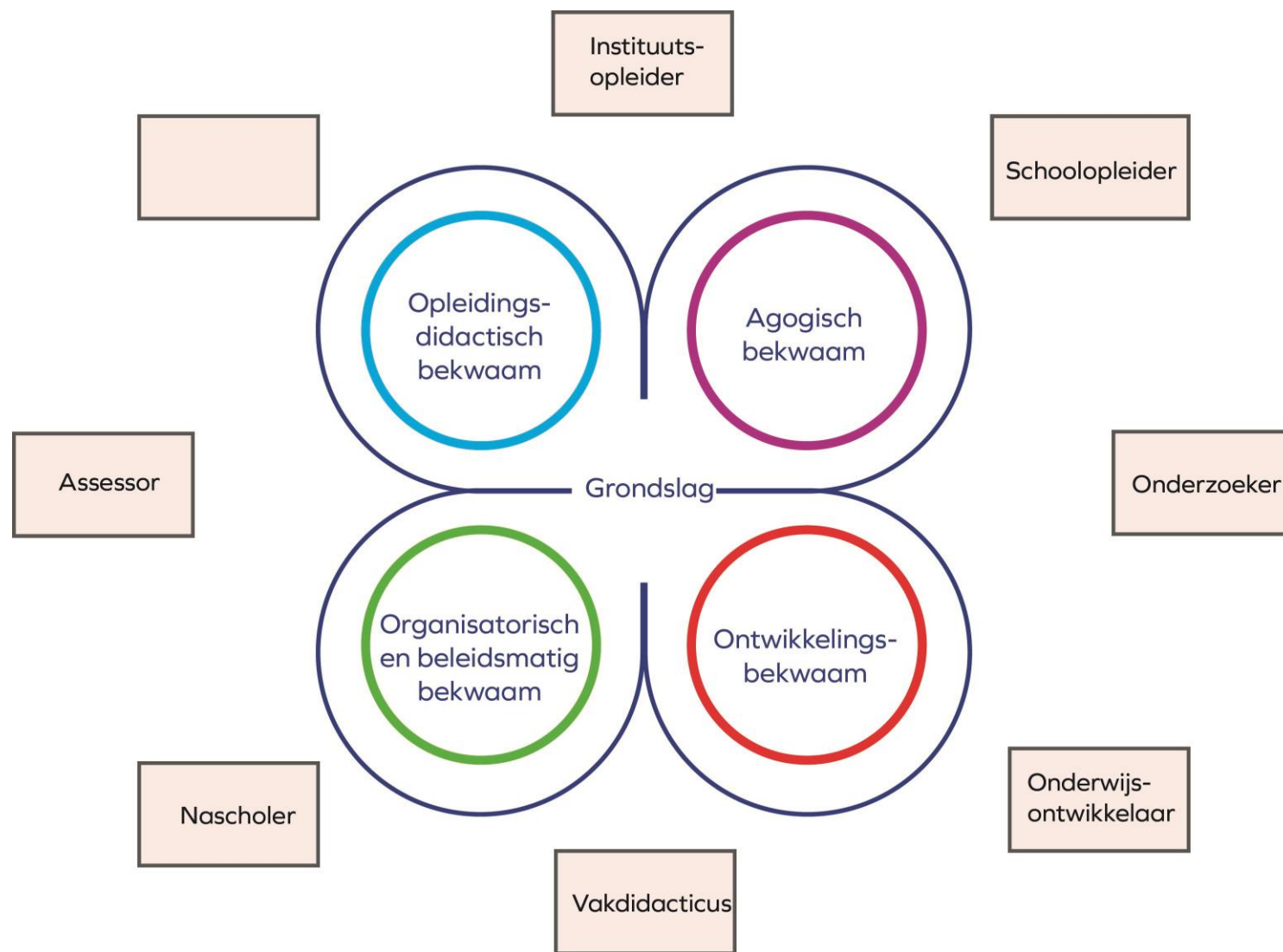
Boom

Vijftig jaar samen leraren opleiden: wat zijn lessen voor mijn rol als opleider vandaag, morgen en in de toekomst?

Wat de toekomst ook moge brengen:
opleiden, onderzoeken en professioneel leren
doen we in partnerschap. Met deze uitspraak
en beeld van een nieuwe gouden driehoek
sluiten we het hoofdstuk *Samen opleiden en
professionaliseren: Samen sterker af* in het
boek *Vijftig jaar leraren opleiden* uit 2021.

**Samen
Opleiden
op zijn kop**

BEROEPSPROFIEL

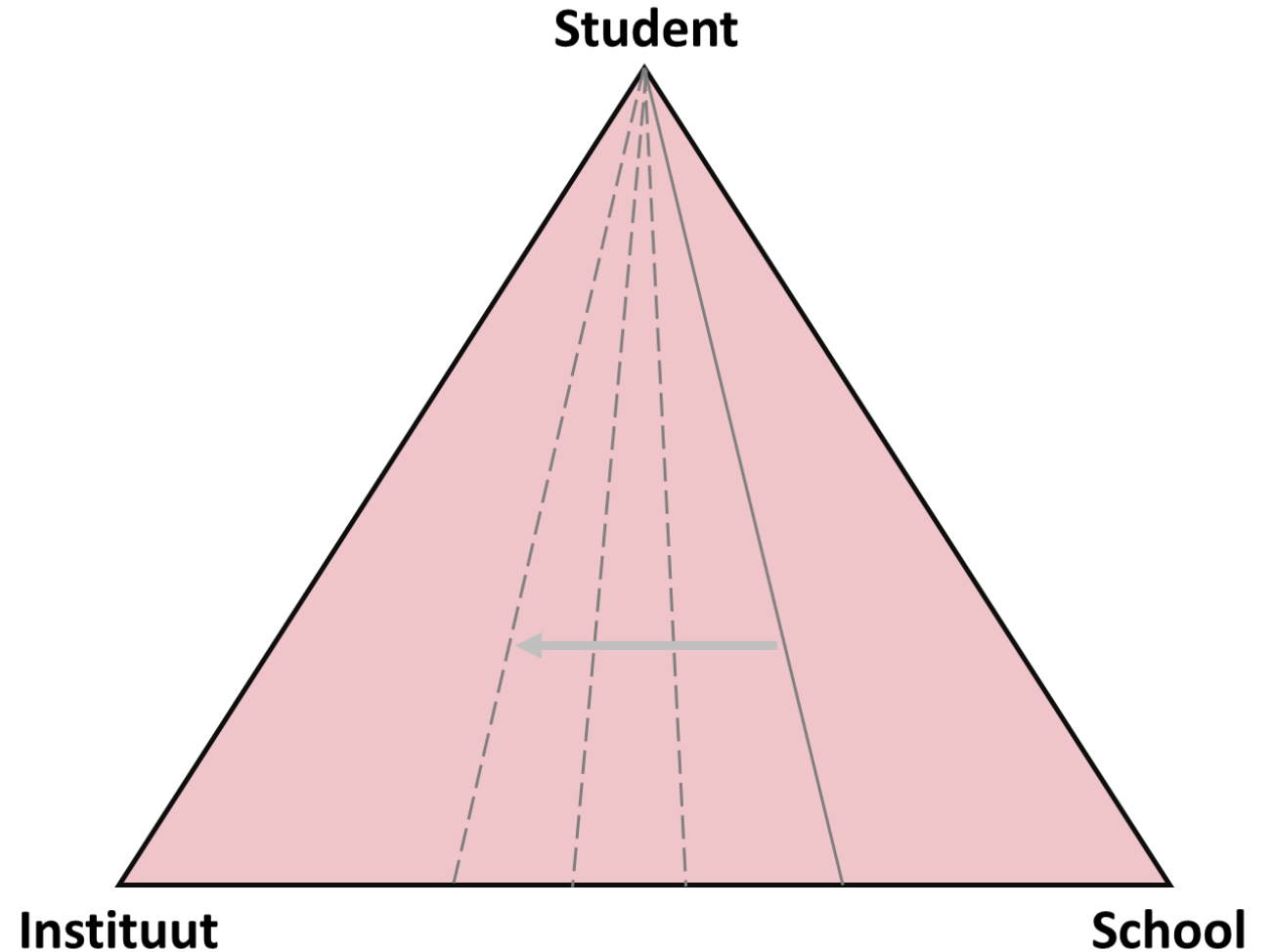

Opzet

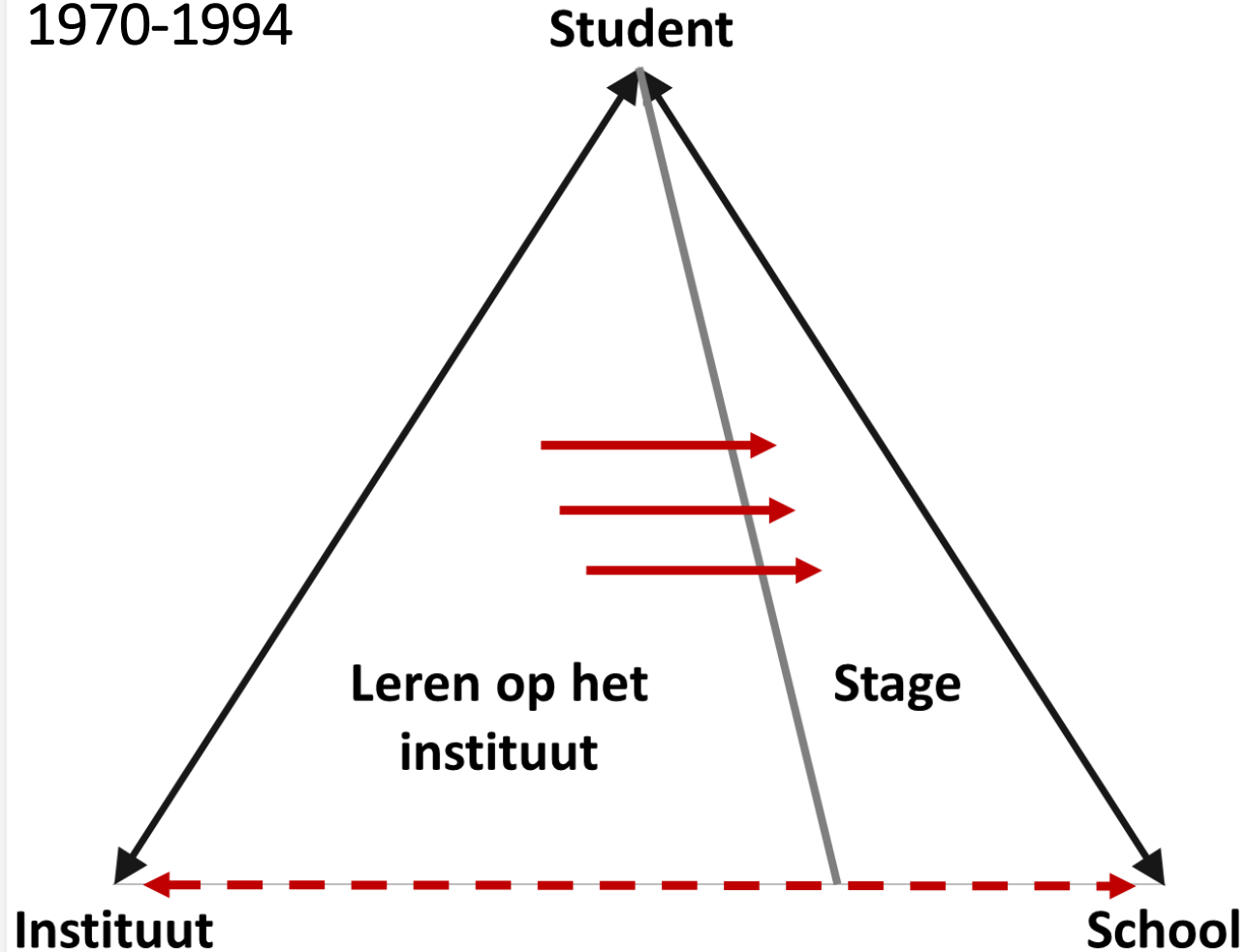
- Kennismaken
- Samen Opleiden en het opleidingsteam door de jaren
- Aan de slag in groepen: één leerruimte
- Opbrengsten delen en bespreken
- Afronding

De gouden driehoek

Als basis voor het (samen) opleiden van leraren

1970-1994

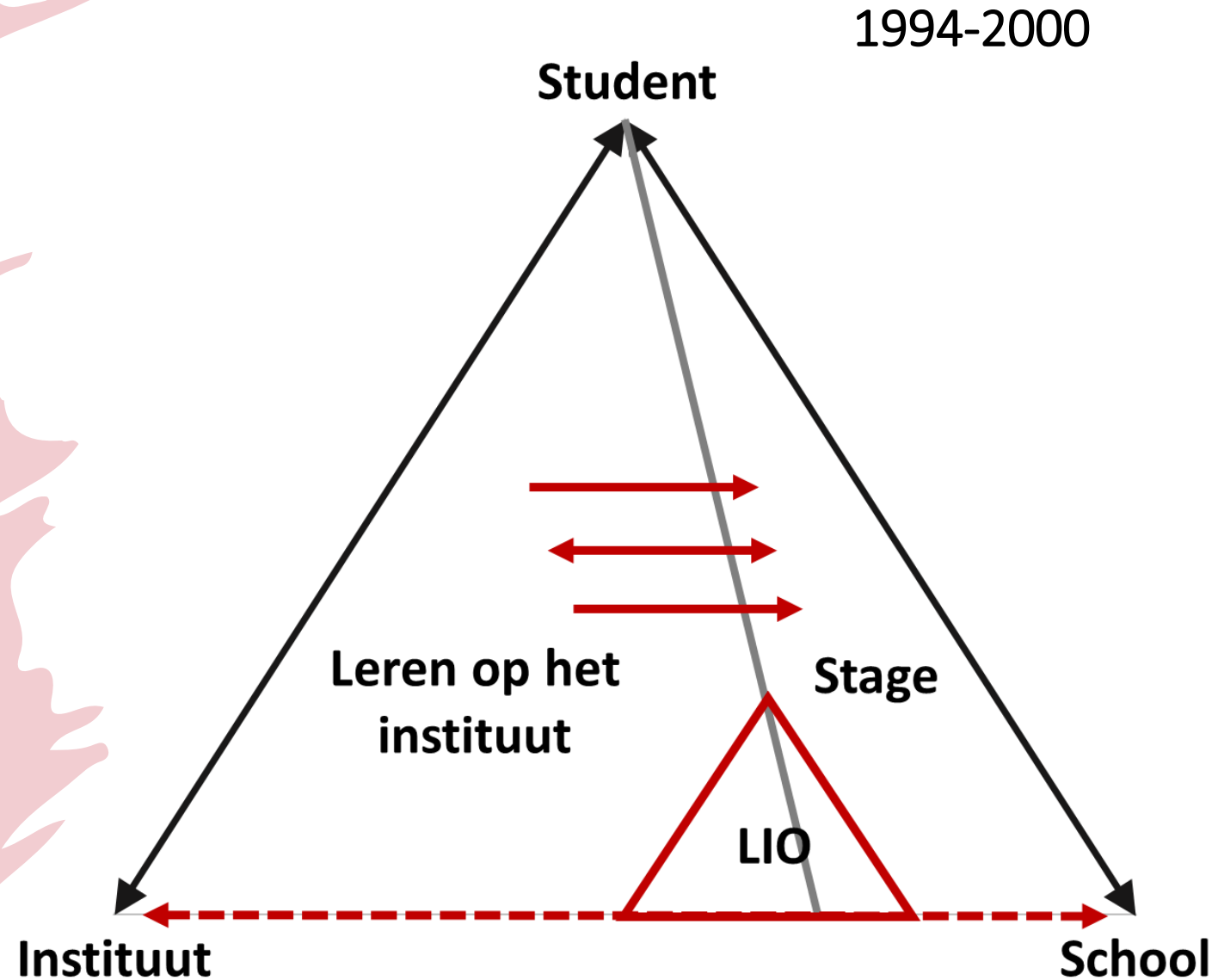

Bruggen bouwen via de stage

- Hospiteren wordt stage
- School: stagebegeleiders
- Instituut: stagecoördinator, opleidingsdocenten
- Eerste ideeën over opleiding voor opleiders

Invoering LIO, groeïende samenwerking

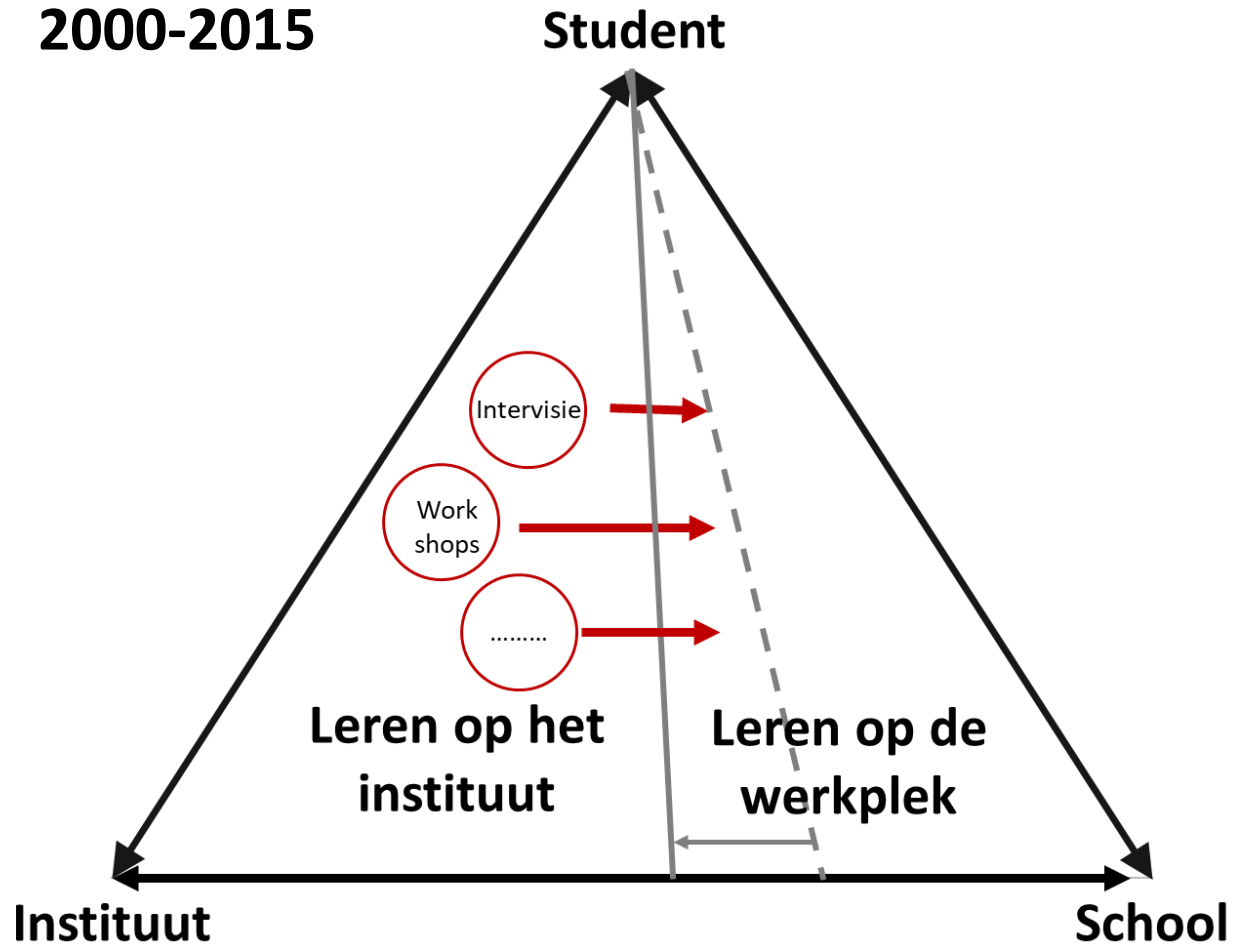
- LIO in 1994
- Stage is ruggengraat curriculum
- School: stagebegeleider en stagecoördinator
- Instituut: stagecoördinator, stagebegeleider opleidingsdocenten
- Samen: groeiende afstemming over LIO stage
- 1999: eerste beroepsstandaard &
- 'Registratietraject' in ontwikkeling

- Vastgesteld in april 1999.
- Grondslag van het opleiderschap en
- Vakbekwaamheden
- Didactische bekwaamheden
- Organisatorische bekwaamheden
- Agogische en communicatieve bekwaamheden
- Bekwaamheden op gebied van leren en ontwikkelen

2000-2015

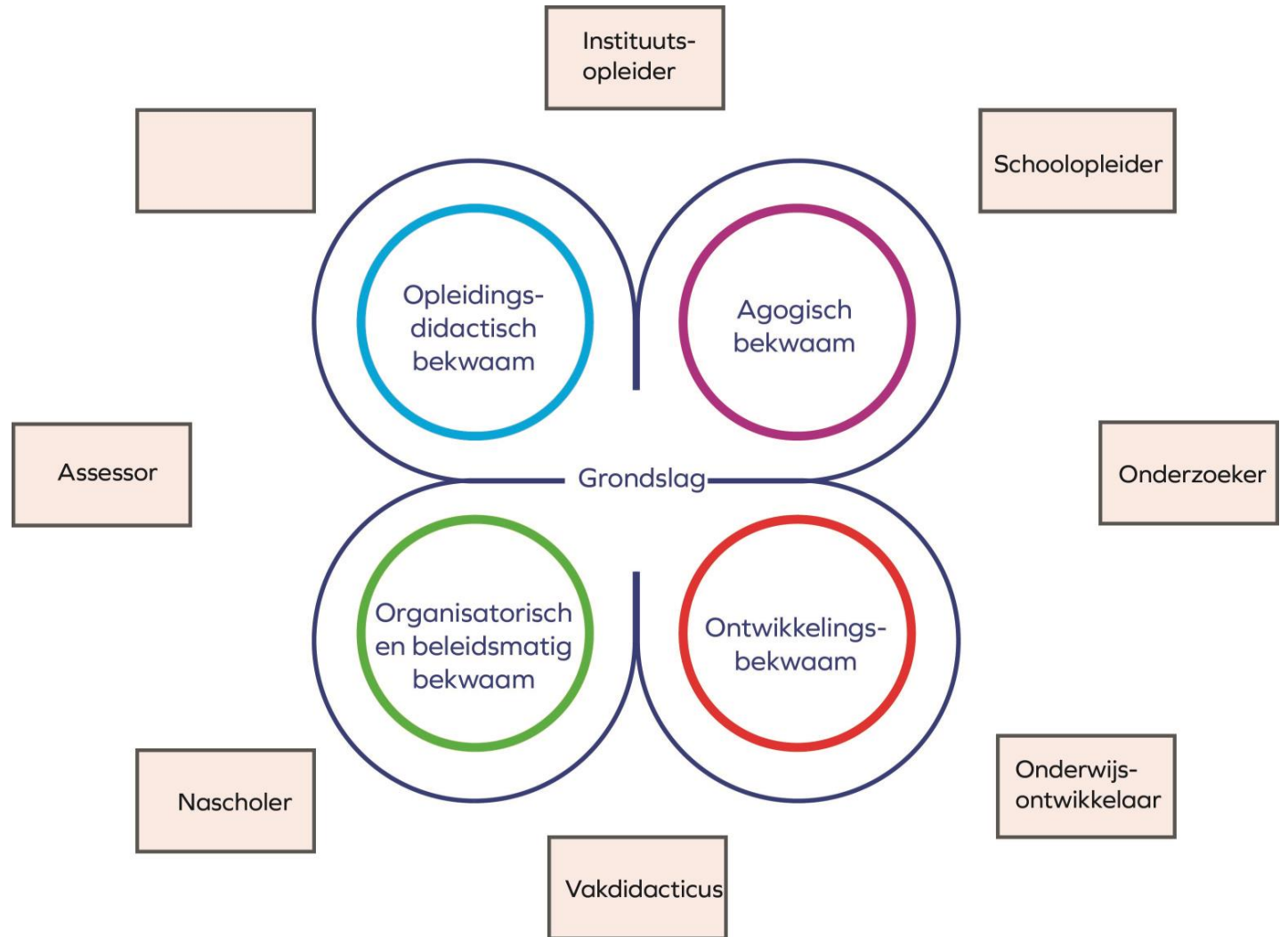
Opleiden in de school

- Werkplekleren integraal onderdeel van de opleiding
- School: werkplekbegeleiders, schoolopleider, coördinator, onderzoekers
- Instituut: instituutsopleiders, opleidingsdocenten, onderzoekers
- Samen: programmaleider, stuurgroep; maar ook: opleiden, onderzoeken en professionaliseren
- 2003: tweede versie beroepsstandaard
- 2012: derde versie beroepsstandaard

Eerste versie beroepsstandaard (1999)	Tweede versie beroepsstandaard (2003)
Grondslag en vijf bekwaamheidsgebieden	Grondslag en zes competenties
Bekwaamheidsgebieden gericht op primair proces (didactisch of communicatief)	Competenties gericht op primair proces (opleidingsdidactisch), op werken met collega's, op werken in een brede context en op werken aan de eigen ontwikkeling
Ging over waar opleiders toe in staat zijn	Gaat over wat opleiders doen en laten zien
Grondslag breed geformuleerd in de vorm van een tekst	Grondslag geformuleerd in de vorm van vier onderdelen
	Terminologie aangepast aan SBL: interpersoonlijk, pedagogisch enzovoort
	Aandacht voor specifieke inkleuring richting opleiders dus niet didactisch maar opleidingsdidactisch
Aparte aandacht voor de lerarenopleider	Opleider als onderzoeker en nascholer geïntegreerd in de standaard tekst

**Voor schoolopleiders ook
competentiegebied 8:
werken aan beleid en
schoolontwikkeling**

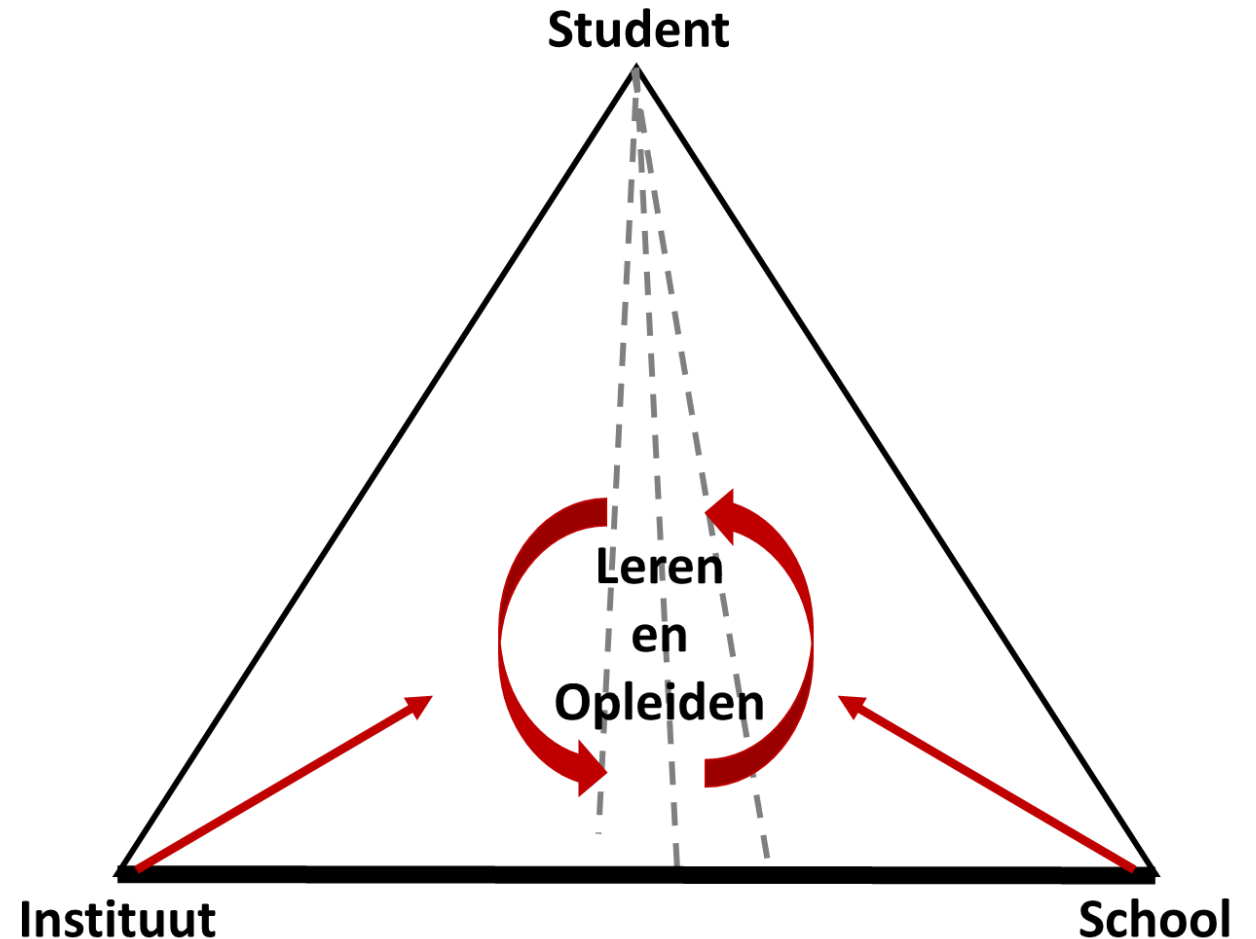
BEROEPSPROFIEL

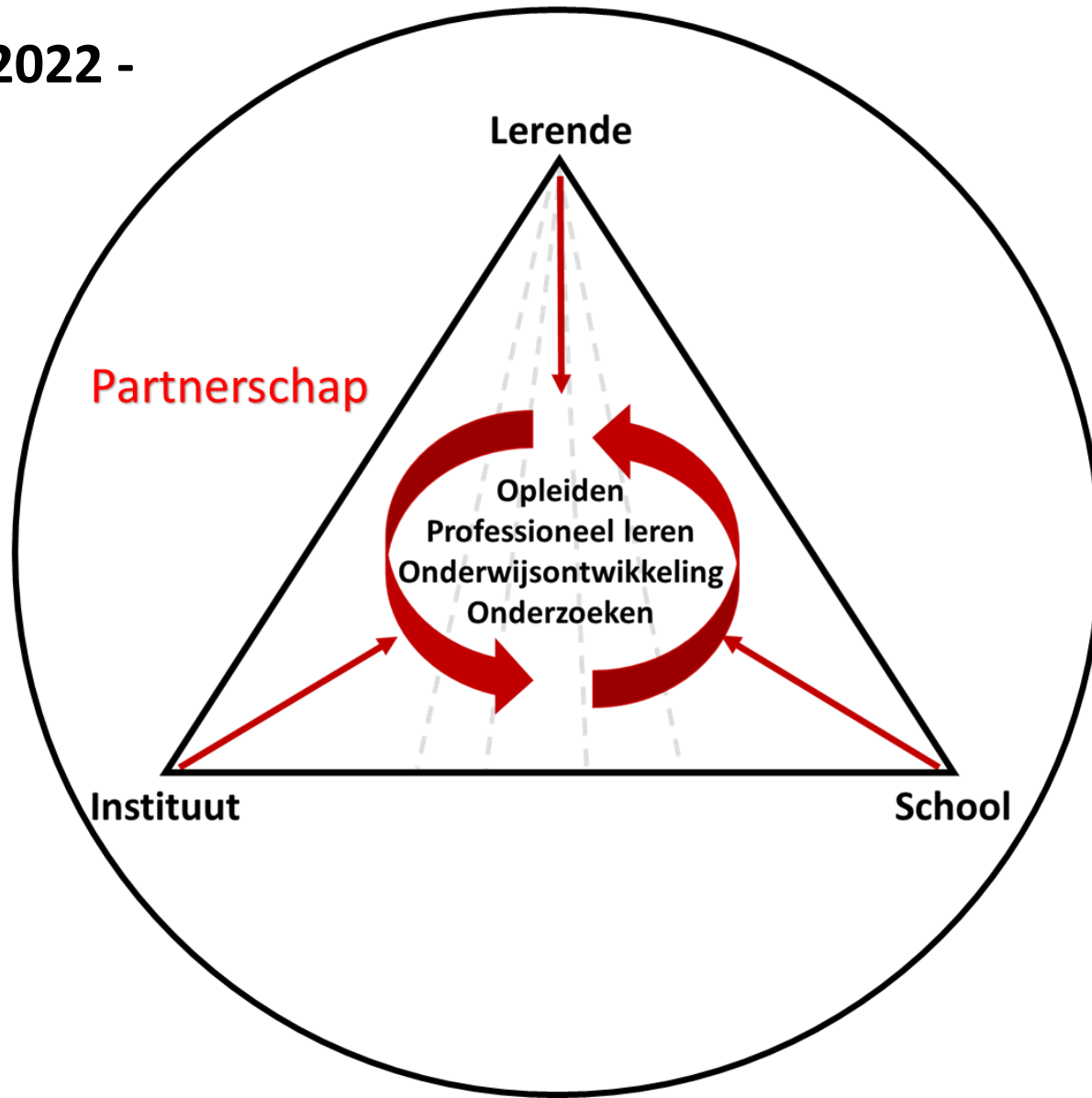
2015 - 2022

Partnerschappen SO&P

- Momenteel 130 partnerschappen
- Ook studenten krijgen actievere rol
- Partnerschap:
werkplekbegeleiders/mentoren,
schoolopleiders, bovenschools
schoolopleiders, instituutsopleiders,
opleidingsdocenten, begeleiders
startende leraren, onderzoekers.
- En soms ook: docent-onderzoekers,
deelname studenten aan
ontwikkelgroepen

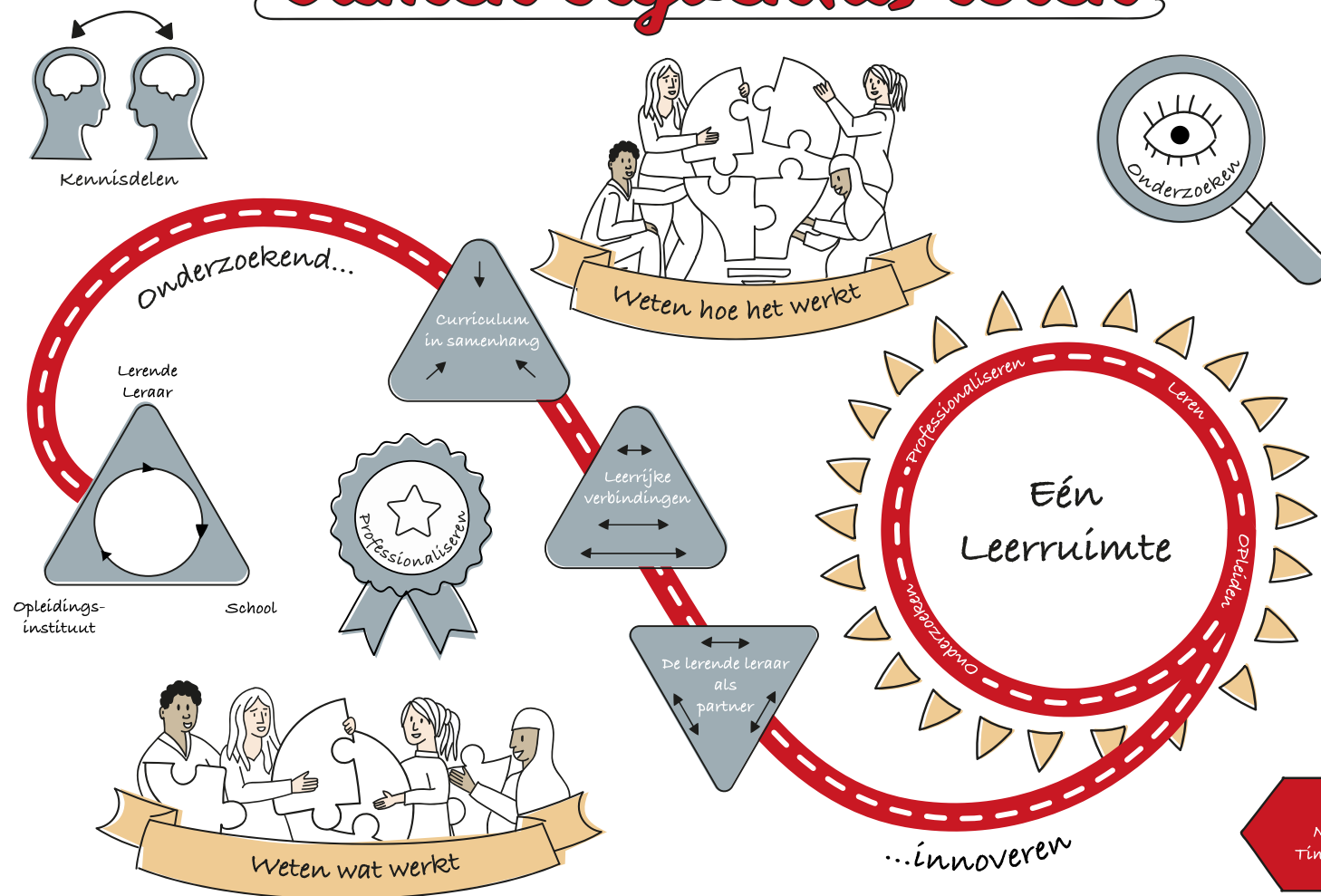
2022 -

Van de driehoek een cirkel maken

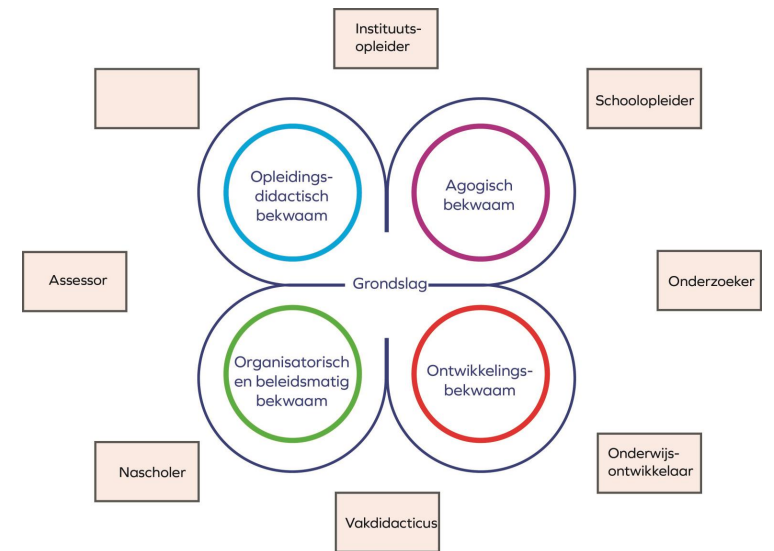
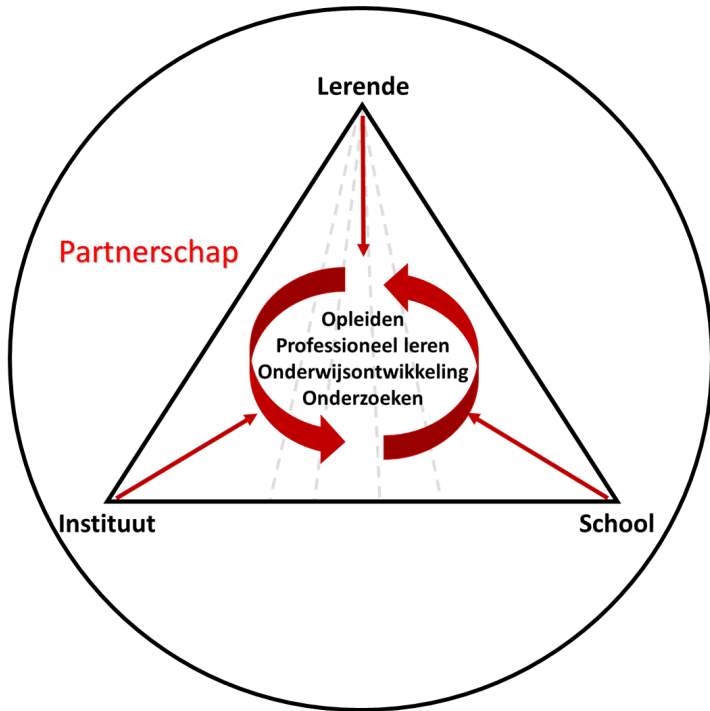
- Partnerschappen SOPLO&O
- Partnerschap: divers team van praktijkopleiders, schoolopleiders, tot en met onderwijsontwikkelaar, docent-onderzoekers, lectoren
- Interprofessioneel: verbreden binnen onderwijssector (onderwijsassistenten, leraarondersteuners ..t/m professionele masters, etc) en buiten eigen sector (zorgprofessionals, ...)
- Vierde versie beroepsstandaard ?

Samen blijven(d) leren

AAN DE SLAG

Centrale vragen

1. Welk beeld hebben wij bij die ene leerruimte?

2. Welke competenties cq kwaliteiten (cq beroepsprofiel) hebben wij nodig om samen op te leiden, professioneel te leren, te innoveren en te onderzoeken binnen die ene leerruimte?

3. Wat kunnen wij lerarenopleiders doen om die ene leerruimte te realiseren?

Presentaties en Terugblik

GEBRUIKTE LITERATUUR

De Boer, M., Melief, K. & Tigchelaar, A. (2009). Schoolopleiders in ontwikkeling. De professionaliseringsactiviteiten van schoolopleiders. In T. Bergen, K. Melief, D. Beijaard, J. Buitink, P. Meijer, & K. Veen, van (Eds.), *Perspectieven op samen leraren opleiden* (pp. 151-178). Garant.

Dengerink, J., & Koster, B. (2021). Een uniek project voor de professionele ontwikkeling van lerarenopleiders: Beroepsstandaard en -registratie van Nederlandse lerarenopleiders. In G. Geerdink & A. Swennen (Eds.), *Vijftig jaar leraren opleiden* (pp. 188-213).

Koster, K., & Dengerink, J. (2005). De beroepsstandaard en registratie van lerarenopleiders. In M. Gommers, B. Oldeboom, M. Van Rijswijk, M. Snoek, A. Swennen, & W. Van der Wolk (Eds.), *Leraren opleiden. Een handreiking voor opleiders* (pp. 31-46). Garant.

Lorist, P., & Timmermans, M. (2021). Samen opleiden en professionaliseren: Samen sterker. In G. Geerdink & A. Swennen (Eds.), *Vijftig jaar leraren opleiden* (pp. 201-214).

Timmermans, M. (2021). *Samen opleiden op zijn kop! . Lectorale Rede. Utrecht: Partners in Opleiding en Ontwikkeling & Marnix Academie.*
<https://www.marnixacademie.nl/lectorale-rede>